

РОЗРОБКА АЛГОРИТМУ СУСПІЛЬНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ СЛУХАНЬ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА ПОЛІМЕРІВ

Рассоха О.М., Черкашина Г.М., Василенко О.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Виробництва багатотоннажних полімерів безперервним методом (наприклад, поліетилену низької та високої густини, поліпропілену, полівінілхлориду, полістиролу тощо) є складними технологічними комплексами з великим спектром негативних наслідків для довкілля. Проектування виробництв подібного типу – це складна технічна задача на різних етапах: попередня стадія, технічне проектування, розробка проектно-конструкторської документації.

На попередній стадії проектування після розробки техніко-економічного обґрунтування засад виробництва високомолекулярних сполук здійснюється екологічна експертиза розробленого обґрунтування (державна; суспільна з використанням процедур суспільних екологічних слухань тощо). Характер та механізм державної екологічної експертизи чітко регламентовані нормативно-правовими документами. Проходження суспільної процедури техніко-економічного обґрунтування, незважаючи на деякі нормативні акти, викликає багато питань, неузгоджень та занепокоєння. Особливо це стосується проектування хімічних виробництв, в тому числі й полімерних матеріалів, які досить негативно впливають на довкілля: мають значну кількість токсичних газо-пилевих викидів, промислових стічних вод зі значним вмістом забруднювачів органічного та неорганічного походжень, шкідливих і частково індиферентних твердих промислових (і в деяких випадках побутових) відходів, які потребують утилізації або захоронення на спеціально відведених майданчиках. Для об'єктивної оцінки запропонованих технічних рішень у техніко-економічному обґрунтуванні проекту виробництва полімерів суттєва роль надається незалежній, комплексній суспільній екологічній експертизі проекту із залученням компетентних осіб, громад, суспільних організацій, зацікавлених в якості майбутнього реалізованого проекту хімічного виробництва (синтезу полімерів і композитів на їх основі).

В роботі запропоновано оптимальний (На наш погляд) варіант алгоритму суспільної експертизи у формі екологічних слухань, обговорення техніко-економічного обґрунтування проекту виробництва поліетилену високого тиску, враховуючи екологічні – (забруднення атмосфери, гідросфери, літосфери шкідливими продуктами синтезу), а також можливими форс мажорними обставинами (наприклад, аварійна ситуація у трубопроводному та реакторному господарствах). Розроблений варіант суспільної експертизи характеризується високим рівнем достовірності та об'єктивності технічного аналізу екологічного стану в районі та майданчику будівництва виробництва поліетилену високого тиску на різних етапах роботи підприємства: будівництво, запуск, вихід на проектну потужність, функціонування діючого хімічного виробництва тощо.